

Blok tematyczny: Wolny czas, praca, zawody

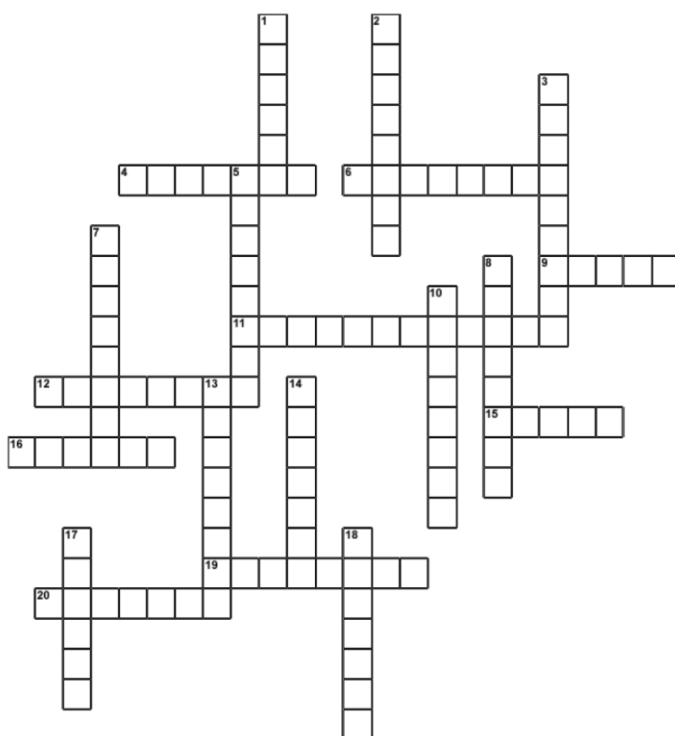
Temat dnia: Kto to robi?

Cele lekcji: Poznanie nazewnictwa związanego z profesjami. Utrwalenie zasad używania narzędzia liczby pojedynczej.

Pomoce: Karta z krzyżówką

Uczeń: przybory szkolne

Nauczyciel: *Dzisiejsze zajęcia rozpoczniemy od rozwiązania krzyżówki. Jeżeli znacie odpowiedź w języku ukraińskim, to proszę, żebyście je sobie zapisali w zeszytach a później spróbujemy je sobie przetłumaczyć na język polski i wypełnimy krzyżówkę.*

Poziomo:

4. Lesja Ukrainka.
6. Osoba zajmująca się zawodowo leczeniem zębów.
9. Naprawia buty.
11. Wiele z nich pracuje w szkole.
12. Uprawia ogród - sadi i dba o warzywa, drzewa owocowe i rośliny ozdobne.
15. Bohdan Stupko.
16. Leczy nas, na przykład z grypy.
19. Wzywamy go, gdy zgaśnie żarówka.
20. Dbą o nasze włosy.

Pionowo:

1. Hoduje zwierzęta i uprawia zbożą.
2. Walczy za swój kraj.
3. Idziemy do niego, kiedy bolą nas plecy.
5. Pracuje na przykład na budowie.
7. Umie wszystko ugotować.
8. Pracuje w pociągach.
10. Kieuje samochodem.
13. Buduje drogi i mosty.
14. Występuje w operze.
17. Wydobywa węgiel.
18. Szyje nasze ubrania.

*Rozwiązanie krzyżówki zajmie młodzieży około 20 minut. Proponuję pracę dwójkami. Para, która pierwsza odgadnie hasło, zostanie nagrodzona dobrą oceną. Krzyżówka znajduje się w załączniku gotowa do wydruku. Proponuję również dodatkowo, aby młodzież rozwiązała hasło krzyżówki, np. **BEZ PRACY NIE MA KOŁACZY**. Wszystkie litery są w krzyżówce.*

B	E	Z	P	R	A	C	Y	N	I	E	M	A	K	O	Ł	A	C	Z	Y

NAUCZYCIEL: *Prosimy uczniów o wyjaśnienie powiedzenia. Powinno to być dość zrozumiałe ze względu na istniejące na Ukrainie tradycyjne ciasto kołacz. Uczniowie powinni powiedzieć, że np.:*

UCZEŃ: *Bez pracy nie ma pieniędzy. Każdy musi pracować, aby coś osiągnąć. Bez nauki nie ma dobrych ocen itp.*

NAUCZYCIEL: *Następne Wasze zadanie będzie polegało na uzupełnieniu znanych polskich przysłów. W każdym zdaniu należy wstawić nazwę jakiegoś zawodu w odpowiedniej formie gramatycznej:*

Ćwiczenie 1. Wstaw nazwę zawodu w odpowiedniej formie gramatycznej.

- a) bez butów chodzi. (szewc)
- b) Gdzie tam niema co jeść. (kucharka)
- c) prąd nie tyka. (elektryk)
- d) Na to ma kleszcze, żeby sobie rąk nie sparzyć. (kowal)
- e) Tak kraje, jak mu materii staje. (krawiec)
- f) Czas każdemu. (doktor)
- g) Kto ma W rodzie, tego bieda nie ubodzie. (ksiądz)
- h) Historia jest życia. (nauczycielka)
- i) Świat jest teatrem, ludzie. (aktor)
- j) strzela, Pan Bóg kule nosi. (żołnierz)
- k) Gdy śpi, sieje diabeł zielsko. (ogrodnik)

Poszczególne zdania rozwiązywane są przez uczniów na tablicy. W razie potrzeby nauczyciel służy podpowiedziami, dodatkowymi pytaniami. Próbuje naprowadzić ucznia na prawidłową odpowiedź. Uczeń może znać prawidłową odpowiedź w języku ukraińskim, wówczas pozostali powinni znaleźć tłumaczenie w słownikach.

Przy okazji tego tematu możemy przypomnieć końcówki narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników. Temu celowi może służyć ćwiczenie polegające na układaniu przez uczniów krótkich dialogów. W tym celu uczniowie dobierają się w pary i zadają sobie wzajemnie pytania oraz udzielają odpowiedzi.

Ćwiczenie 2. Zapytaj kolegę/ koleżankę:

przykładowe pytania:

- a) Kim chciałbyś być w przyszłości?
- b) Kim z zawodu jest Twój tata, mama?
- c) Jaki zawód wykonywał Twój dziadek?

przykładowe odpowiedzi:

- a) W przyszłości chciałbym być..., Chcę być..., Chciałbym wykonywać zawód....
- b) Mój tata jest..... Moja mama jest..... Mój tata pracuje jako(mianownik)
- c) Mój dziadek wykonywał zawód.....

Praca domowa

Dowiedz się jaki zawód wykonuje 5 – 6 Twoich sąsiadów. Spróbuj również napisać, na czym polega ich praca.

Nazwa zawodu – mianownik	Narzędnik	żeńska forma
--------------------------	-----------	--------------

aktor	aktore em ,	aktork ą
krawiec	krawc em ,	krawcow ą
lekarz	lekarz em ,	lekark ą
nauczyciel	nauczyciel em ,	nauczycielk ą
ogrodnik	ogrodniki em ,	ogrodniczka ą
pisarz	pisarz em ,	pisark ą
policjant	policjant em ,	policjantk ą
reporter	reporter em ,	reporterk ą
sprzedawca	sprzedawc ą ,	sprzedawczyni ą
stomatolog	stomatologi em ,	stomatolożk ą
szewc	szewc em ,	
urzędnik	urzędniki em ,	urzędniczk ą
żołnierz	żołnierz em ,	żołnierk ą

*Żeńskie odpowiedniki męskich nazw zawodów są w Polsce coraz powszechniej używane. Stąd stomatolożka, psycholożka, ministra (a nie pani minister), filolożka, metodyczka, lekarka. Nazwy takie są zgodne z normą językową a ich użycie zależne jest od kontekstu i zwyczaju językowego. Można powiedzieć np. **geolożka** (w znaczeniu „kobieta – geolog”), ale nie powiemy już np. **ciężarówka** (w znaczeniu „kobieta podnosząca ciężary”). Słowo ciężarówka oznacza – samochód ciężarowy.*